

Ν. Ἀλιπράντης, «Ἐγγραφο τῆς Ἀντιπάρου (1819) μὲ μία διαφορετικὴ σφραγίδα», *Παριανὰ* 53 (1994), σ. 109-111.

773

1819. Ἐγγραφο τοῦ Καπουδάν πασά πρὸς τὸν ζαμπίτη Νάξου σχετικὰ μετὴν κληρονομία φράγκου κατοίκου Νάξου. Απαγορεύεται ἡ σφράγιση τῆς περιουσίας ἀπὸ τὸν πρόξενο τῆς Γαλλίας στὴ νήσο. Παρέχονται οδηγίες γιὰ τὴν ἐκδίκαση τῆς υποθέσεως ἀπὸ τοὺς προεστώτες σύμφωνα με τοὺς σουλτανικοὺς ορισμοὺς καὶ τὰ τοπικὰ ἔθιμα. Κωνσταντινούπολη, Νάξος.

Αἰκατερίνη Παπαθωμά - Μαστοροπούλου, «Ἀνέκδοτο ἐπίσημο τουρκικὸ ἔγγραφο γιὰ ἀστική ὑπόθεση τῆς Νάξου», *ΕΕΚΜ* 12 (1995), σ. 442-443.

1819, 11 Δεκεμβρίου

«Ἀπτουλάχ Πασᾶς Ἐλέω Θεοῦ Βεζύρης καὶ Καπουδάν Πασᾶς
Ἡμέτερε Ἐμῖν Ἀγᾶ Ζαπίτα τῆς νήσου Νάξου καὶ προεστώτες καὶ ἐπιστάτες χωρίων, Πούργου καὶ Κάστρου Νάξου. Ἀνηνέχθη ἡμῖν δι' ἐνὸς ἀρζονχαλίου τοῦ Ματέου Καϊάφου καὶ Χατζῆ Μανόλη Καϊάφου κατοίκων τῆς νήσου σας, καὶ διὰ μιᾶς ἀναφορᾶς καὶ μαρτυρικοῦ ἐνσφραγίστων τοῦ κοινοῦ σας, ὅτι τοῦ συγγενοῦς αὐτῶν τε καὶ τῆς Ἀνεζίνης καὶ ἐτέρας Ἀνεζίνης, τῶν προαποθανουσῶν, Φρατζέσκου Ρικάρ κατοίκου τῆς νήσου σας καὶ ῥιαγιᾶ τῆς κραταιᾶς βασιλείας, τὰ πράγματα, κτήματα, ἄμπελοι, παχτζέδες καὶ ὀσπήτια αὐτῶν κείμενα ἐν τῇ νήσῳ σας, ἐπειδὴ ἀνήγοντο κληρονομικῶς πρὸς αὐτούς, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς κληρονόμους, παιδιὰ τῶν Ἀνεζίνων, ἐζήτησαν νὰ γένῃ ἡ καταγραφὴ τῆς περιουσίας, καὶ ἡ μεταξὺ τῶν κληρονόμων διανομή, καὶ ὅτι ὁ ἐν τῇ νήσῳ σας βίτζε κόνσολας Γαλλίας Φίλιππος δὲ Βιγγουροῦ μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐμποδίσαντες τὴν καταγραφὴν ἐπὶ λόγῳ τοῦ ὅτι εἶναι δῆθεν περιουσία Φραντζέζου, ἐσφράγισαν αὐτὴν τῇ ἑαυτῶν σφραγίδι, κατὰ νοὺν ἔχοντες νὰ τὴν σφετερίσωσιν, καὶ ὅτι μὲ ὅλον ὁποῦ ἐγνωστοποιήθη πρὸς αὐτούς, ὅτι οἱ ἀποθανόντες εἶναι ῥιαγιάδες τῆς κραταιᾶς βασιλείας καὶ κάτοικοι ἀνέκαθεν τῆς νήσου σας, ὁ διαληφθεὶς βίτζε κόνσολος καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἐπιστηριζόμενοι εἰς μίαν παράνομον διαθήκην, γενομένην ἀτάκτως εἰς τὸ ὀσπήτιον τοῦ κονσόλου, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ρικάρ ἄφηνε μόνον ἀνὰ ἑκατὸν γρόσια εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ, καὶ τὰ λοιπὰ πράγματα καὶ κτήματα εἰς ξένους μηδὲν ἔχοντας δικαίωμα, θέλουσιν ἤδη νὰ κατακρατήσωσιν αὐτὰ ἀδίκως καὶ παραλόγως. Ἐφ' ᾧ καὶ ἐζήτησαν νὰ ἐκδοθῇ ὑψηλὴ προσταγὴ πρὸς ἀναχέτησιν τῆς ἐκ μέρους τοῦ βίτζε κονσόλου καὶ υἱοῦ τοῦ γενομένης ἀδικίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν κατὰ τὸν προλαβόντως δοθέντα ἱερὸν φετβᾶν δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χάριν ἐμπορίου καὶ ἄλλης ὑποθέσεως ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ κατοικοῦντας καὶ ἐρχομένους ξένους καὶ Φράγκους νὰ ἀγοράζωσιν ὑποστατικά καὶ κτήματα, καὶ ἂν τυχὸν ἀγοράσωσιν ἀπέναντι τοῦ εἰρημένου Νιζαμίου, ἐξεδόθησαν προλαβόντως προσταγαὶ διαλαμβάνουσαι νὰ πωλῶσιν αὐτὰ εἰς τοὺς ῥιαγιάδες τῆς κραταιᾶς βασιλείας, καὶ νὰ κάθωνται ὡς ἐνοικιάτορες μηδεμίαν ἔχοντες μετοχὴν, διὰ

τοῦτο ἐκδοθέντος ἤδη ὑψηλοῦ φερμανίου διαληπτικοῦ τοῦ νὰ θεωρηθῇ ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἐπιτοπίως, κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ κατὰ τὰ σουρούτια, καὶ ἐπιτακτικοῦ τοῦ νὰ καταγραφῇ ὅλη ἡ περιουσία καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς κληρονόμους χωρὶς ἐναντίους τε παραλόγως καὶ ἀδίκως ὁ διαληφθεὶς βίτζε κόνσολος καὶ ὁ υἱός του, διὰ τοῦτο συμφώνως τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὑψηλοῦ ὁρισμοῦ ἐκδόντες καὶ ἡμεῖς τὸ παρὸν ἡγεμονικὸν πουγιουρουλδὶ προστάζομεν ἀποφασιστικῶς νὰ ἐμποδισθῶσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνακατόνωνται ἀδίκως καὶ ἄνευ λόγου εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος Φρατζέσκου Ρικὰρ διαγιά τῆς κραταιᾶς βασιλείας, ὁ ρηθεὶς βίτζε κόνσολος καὶ ὁ υἱός του, ἀλλὰ νὰ παραδοθῇ ὅλη ἡ ἀδίκως κατακρατουμένη περιουσία κινητὴ τε καὶ ἀκίνητος, ἐπὶ τῷ διανεμηθῆναι κατὰ τὰ τοπικὰ ἔθιμα, μὲ τὸ μαριφέτι τῶν προεστώτων μεταξὺ τῶν διαληφθέντων γνησίων συγγενῶν καὶ κληρονόμων, διαγιάδων τῆς κραταιᾶς βασιλείας, καὶ νὰ ἀνενεχθῇ πάλιν πρὸς ἡμᾶς ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ὑποθέσεως ταύτης, γινομένης κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ. Ποιήσατε λοιπὸν κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐξ ἀποφάσεως ...».

774

1819. Κωδικοποίηση ἐθίμων τῆς νήσου Μυκόνου. Μύκονος.

Π. Κουσαθανᾶς, Παραμιλητά. Α'. Κείμενα γιὰ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Μυκόνου, Ἀθήνα 2002, σ. 17-21.

1819, 1 Μαρτίου

«Νόμοι τοπικοὶ τῆς νήσου Μυκόνου μὲ κοινὴν θέλησιν καὶ εὐχαρίστησιν πάντων ἔγινεν διὰ σύστασιν καὶ ἡσυχίαν τῆς κοινότητος, οἱ ὅποιοι ὡς κοινοωφέλικοι δεῖ φυλάττεσθαι αἰωνίως.

Α' Ὅσοι ἄνθρωποι ἔχουσι κρίσεις καὶ διαφορὰς νὰ εἶναι εἰς χρέος ὅλοι κοινῶς νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ ἐδῶ κριτήριον τὸ κοινόν, ἥτοι εἰς τὴν κοινὴν Καντζιλλαρίαν, καὶ ἐκεῖ παρρησίᾳ ἔμπροσθεν εἰς τοὺς κοινὸς ἐπιστάτας καὶ προεστώτας νὰ φανερώνωσι τὰς διαφορὰς τῶν καὶ οἱ κριταὶ νὰ εἶναι εἰς χρέος νὰ θεωρῶσι τὰς αὐτῶν διαφορὰς ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ καθαρᾷ συνειδήσει ἀφιλοπροσώπως, διὰ νὰ λαμβάνει καθεὶς τὸ δίκαιόν του. Μὰ ἐάν τινες ἀπὸ τοὺς διαφερομένους ἤθελεν ὑβρίσει ἢ κτυπήσει μὲ χερί τὸν διαφερόμενόν του, νὰ παιδεύεται σφοδρὰ ἀπὸ τοὺς κριτὰς πληρώνοντας καὶ διὰ ποινὴν εἰς τὸ κοινὸν γρόσια πενήντα διὰ παράδειγμα κοινόν.

Β' Ὅλοι οἱ ἐδῶ ἐρχόμενοι ξένοι οἱ ἔχοντες σκοπὸν διὰ νὰ καθίσουν μερικὸν καιρὸν, ὁποίας τάξεως καὶ βαθμοῦ εἰσὶ, νὰ εἶναι εἰς χρέος ἀπαραίτητον νὰ ἔρχονται εἰς τὴν Καντζιλλαρίαν διὰ νὰ γίνεσθαι ἀπὸ τὴν Καντζιλλαρίαν ἢ γνωριμία αὐτῶν διὰ τὴν καλὴν τάξιν καὶ ἡσυχίαν τους.

Γ' Ἐὰν καμία γυναῖκα, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελεν δώσει δημοσίως τὴν τιμὴν τῆς καὶ φωραθεῖ ὡς τοιαύτη, διὰ παράδειγμα τῶν ἄλλων νὰ ἐξορίζεται μετὰ ἀτιμίας ἀπὸ τὸν τόπον ἕως ἐφ' ὅρου ζωῆς τῆς.

Δ' Οὐδεὶς τῶν ἐντοπίων νέων νὰ μὴν ἡμπορεῖ οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκτα νὰ κτυπήσει ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει πόρταν κανενὸς ὁσπιτίου οὔτε νὰ παρακαθίσει, μὰ ἐάν τινες καὶ ἤθελε ποιήσῃ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο, νὰ παιδεύεται ἀποφασιστικῶς ἀπὸ τὴν Καντζιλλαρίαν μὲ ξυλιὰς πληρώνοντας καὶ εἰς τὸ κοινὸν γρόσια πενήντα.